

Zitting 1981

16 983

Invoeringswet Boeken 3–6 van het nieuwe Burgerlijk Wetboek (tweede gedeelte) (algemene voorwaarden)

Nr. 1

KONINKLIJKE BOODSCHAP

Aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Wij bieden U hiernevens ter overweging aan een ontwerp-Invoeringswet Boeken 3–6 van het nieuwe Burgerlijk Wetboek (tweede gedeelte) (algemene voorwaarden).

De toelichtende memorie (en bijlagen), die het Wetsontwerp vergezelt, bevat de gronden waarop het rust.

En hiermede bevelen Wij U in Godes heilige bescherming.

's-Gravenhage, 28 juli 1981

Beatrix

Nr. 2

ONTWERP VAN WET

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:

Alzo Wij in overweging genomen hebben dat het wenselijk is met het oog op de invoering van de Boeken 3–6 van het nieuwe Burgerlijk Wetboek in Boek 6 een nieuwe afdeling in te voegen betreffende de bestrijding van onredelijk bezwarende algemene voorwaarden, en in verband daarmee de Wet op de rechterlijke organisatie en het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering aan te vullen;

Zo is het, dat Wij, de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk wij goedvinden en verstaan bij deze:

ARTIKEL I

1. Artikel 6.5.1.3 vervalt.
2. In artikel 6.5.1.6 wordt in plaats van «twee» gelezen: drie.

ARTIKEL II

Na afdeling 6.5.2 wordt een afdeling ingevoegd, luidende als volgt:

Algemene voorwaarden

Artikel 1. In deze afdeling wordt onder algemene voorwaarden verstaan: bedingen die door een partij (gebruiker) geregeld in overeenkomsten zijn gebruikt of waarvan om een andere reden verwacht mag worden dat zij in de toekomst geregeld door haar zullen worden gebruikt, met uitzondering van bedingen die de kern van de prestaties aangeven. Met een partij wordt de gevolmachtigde van die partij gelijkgesteld.

Artikel 2.1. Degene die door ondertekening van een geschrift of op andere wijze de gelding van algemene voorwaarden heeft aanvaard (wederpartij), is daaraan ook dan gebonden als bij het sluiten van de overeenkomst de gebruiker begreep of moest begrijpen dat hij de inhoud daarvan niet kende.

2. Een beding in algemene voorwaarden die deel uitmaken van een overeenkomst is vernietigbaar

a. indien daardoor wordt afgeweken van de rechtsgevolgen die de overeenkomst zonder dat beding zou hebben gehad, op een wijze die, gelet op de aard en de overige inhoud van de overeenkomst, de wederzijds kenbare belangen van partijen en de overige omstandigheden van het geval, onredelijk bezwarend is voor de wederpartij; of

b. indien de gebruiker van de algemene voorwaarden deze niet op zijn kosten hetzij voor of bij het sluiten van de overeenkomst aan de wederpartij ter hand heeft gesteld, hetzij nadien op verzoek van de wederpartij onverwijld aan haar heeft toegezonden, hetzij, voor zover terhandstelling of toezending niet van hem kan worden geleverd, haar op andere wijze een redelijke mogelijkheid heeft verschaft van de voorwaarden kennis te nemen.

3. Op de vernietigbaarheid, bedoeld in lid 2 onder a, kan mede een beroep worden gedaan door een partij voor wie de algemene voorwaarden door een gevolmachtigde zijn gebruikt, mits de wederpartij geregeld overeenkomsten sluit waarop dezelfde of nagenoeg dezelfde algemene voorwaarden van toepassing zijn.

4. Op de vernietigbaarheid, bedoeld in lid 2, van bedingen in algemene voorwaarden kan geen beroep worden gedaan door een partij die geregeld dezelfde of nagenoeg dezelfde algemene voorwaarden in haar overeenkomsten gebruikt.

5. In afwijking van artikel 3.2.14, lid 2, kan een vernietiging krachtens dit artikel steeds door een buitengerechtelijke verklaring geschieden.

Artikel 3. Bij een overeenkomst tussen een gebruiker van algemene voorwaarden en een wederpartij die noch handelt in de uitoefening van een beroep of bedrijf noch is een publiekrechtelijke rechtspersoon, wordt als onredelijk bezwarend aangemerkt een in die algemene voorwaarden voorkomend beding

a. dat het recht op nakoming, dat zonder dat beding voor de wederpartij uit de overeenkomst zou voortvloeien, geheel en onvoorwaardelijk uitsluit;

b. dat het krachtens artikel 6.5.4.6 aan de wederpartij toekomende recht op ontbinding van de overeenkomst uitsluit of beperkt;

c. dat een de wederpartij volgens de wet toekomende bevoegdheid tot opschorting van de nakoming uitsluit of beperkt of de gebruiker van de algemene voorwaarden een verdergaande bevoegdheid tot opschorting verleent dan hem volgens de wet toekomt;

d. dat de beoordeling van de vraag of de gebruiker in de nakoming van een of meer van zijn verbintenissen is te kort geschoten aan hem zelf overlaat, of dat de uitoefening van de rechten die de wederpartij terzake van een zodanige tekortkoming volgens de wet toekomen, afhankelijk stelt van de voorwaarde dat deze eerst een derde in rechte heeft aangesproken;

e. krachtens hetwelk de wederpartij aan de gebruiker bij voorbaat toestemming verleent zijn uit de overeenkomst voortvloeiende verplichtingen

op een der in afdeling 6.2.3 bedoelde wijzen op een derde te doen overgaan, tenzij de wederpartij te allen tijde de bevoegdheid heeft de overeenkomst te ontbinden of de gebruiker jegens de wederpartij aansprakelijk is voor de nakoming door de derde;

f. dat voor het geval uit de overeenkomst voor de gebruiker voortvloeiende rechten op een derde overgaan, ertoe strekt bevoegdheden of verweermiddelen die de wederpartij volgens de wet jegens die derde zou kunnen doen gelden, uit te sluiten of te beperken;

g. dat een wettelijke verjarings- of vervaltermijn waarbinnen de wederpartij enig recht moet geldend maken, tot een verjarings- onderscheidenlijk vervaltermijn van minder dan een jaar verkort;

h. dat voor het geval bij de uitvoering van de overeenkomst schade aan een derde wordt toegebracht door de gebruiker of door een persoon of zaak waarvoor deze aansprakelijk is, de wederpartij verplicht deze schade hetzij aan de derde te vergoeden hetzij in haar verhouding tot de gebruiker voor een groter deel te dragen dan waartoe zij volgens de wet verplicht zou zijn;

i. dat de gebruiker de bevoegdheid geeft de door hem bedongen prijs binnen drie maanden na het sluiten van de overeenkomst te verhogen, tenzij de wederpartij bevoegd is in dat geval de overeenkomst te ontbinden;

j. dat in geval van een overeenkomst tot het geregeld afleveren van zaken, electriciteit daaronder begrepen, of tot het geregeld doen van verrichtingen, leidt tot stilzwijgende verlenging of vernieuwing van meer dan een jaar;

k. dat de bevoegdheid van de wederpartij om bewijs te leveren uitsluit of beperkt, of dat de uit de wet voortvloeiende verdeling van de bewijslast ten nadele van de wederpartij wijzigt, hetzij doordat het een verklaring van haar bevat omtrent de deugdelijkheid van de haar verschuldigde prestatie, hetzij doordat het haar belast met het bewijs dat een tekortkoming van de gebruiker aan hem kan worden toegerekend;

l. dat ten nadele van de wederpartij afwijkt van de wettelijke regels inzake de wijze waarop of de vorm waarin verklaringen kunnen of moeten geschieden of de voorwaarden waaronder deze hun werking hebben, tenzij het betrekking heeft op de vorm van door de wederpartij af te leggen verklaringen of bepaalt dat de gebruiker het hem door de wederpartij opgegeven adres als zodanig mag blijven beschouwen totdat hem een nieuw adres is meege-deeld;

m. dat bepaalt dat een door de wederpartij verleende volmacht onherroepelijk is of niet eindigt door haar dood of ondercuratelestelling, tenzij de volmacht strekt tot levering van een registergoed;

n. waarbij een wederpartij die bij het aangaan van de overeenkomst werkelijke woonplaats in een gemeente in Nederland heeft, woonplaats kiest anders dan voor het geval zij te eniger tijd geen bekende werkelijke woonplaats in die gemeente zal hebben, tenzij de overeenkomst betrekking heeft op een registergoed en woonplaats ten kantore van een notaris wordt gekozen;

o. dat een geschil onderwerpt aan arbitrage of aan een vaststelling door een aan de gebruiker of een derde opgedragen beslissing, tenzij het de wederpartij de bevoegdheid verleent om nadat het geschil is gerezen voor beslechting daarvan door de gewone rechter te kiezen;

p. dat voor een geschil een andere rechter als bevoegd aanwijst dan volgens de wet bevoegd zou zijn, tenzij het de wederpartij de bevoegdheid verleent om nadat het geschil is gerezen voor beslechting daarvan door de volgens de wet bevoegde rechter te kiezen.

Artikel 4. Bij een overeenkomst tussen een gebruiker van algemene voorwaarden en een wederpartij die noch handelt in de uitoefening van een beroep of bedrijf noch is een publiekrechtelijke rechtspersoon, wordt vermoed onredelijk bezwarend te zijn een in de algemene voorwaarden voorkomend beding

a. dat de gebruiker een, gelet op de omstandigheden van het geval, ongebruikelijk lange of onvoldoende bepaalde termijn geeft om op een aanbod of een andere verklaring van de wederpartij te reageren;

b. dat de gebruiker de bevoegdheid verleent een wezenlijk andere of mindere prestatie te verschaffen dan de wederpartij, mede gelet op de wettelijke regels die op de overeenkomst betrekking hebben, redelijkerwijze mocht verwachten;

c. dat de gebruiker de bevoegdheid verleent een prestatie te verschaffen die anders dan op ondergeschikte punten van de toegezegde prestatie afwijkt, tenzij de wederpartij bevoegd is in dat geval de overeenkomst te ontbinden;

d. dat de gebruiker van zijn gebondenheid aan de overeenkomst bevrijdt of hem de bevoegdheid daartoe geeft anders dan op in de overeenkomst vermelde gronden welke van dien aard zijn dat deze gebondenheid niet meer van hem kan worden gevergd;

e. dat de gebruiker een ongebruikelijk lange of onvoldoende bepaalde termijn voor de nakoming geeft;

f. dat de gebruiker of een derde geheel of ten dele bevrijdt van een wettelijke verplichting tot schadevergoeding;

g. dat een de wederpartij volgens de wet toekomende bevoegdheid tot verrekenen uitsluit of beperkt of de gebruiker een verdergaande bevoegdheid tot verrekenen verleent dan hem volgens de wet toekomt;

h. dat als sanctie op bepaalde gedragingen van de wederpartij, nalaten daaronder begrepen, verval stelt van haar toekomende rechten of van de bevoegdheid bepaalde verweren te voeren, behoudens voor zover tussen deze gedragingen en die rechten of verweren voldoende verband bestaat;

i. op grond waarvan de gebruiker zich er in strijd met de door hem gewekte indruk op kan beroepen in naam van een derde te hebben gehandeld;

j. dat een gevolmachtigde van de gebruiker beperkt in zijn bevoegdheid rechtshandelingen te verrichten waartoe de volmacht zich naar de in het verkeer geldende opvattingen zou uitstrekken, tenzij de wederpartij de beperking kende of daarvan niet onkundig kon zijn;

k. dat voor het geval de wederpartij in de nakoming van haar verbintenis tekort schiet of als schuldeiser in verzuim is, ertoe strekt haar tot meer te verplichten dan tot vergoeding van schade of kosten, waartoe zij volgens de wet is gehouden;

l. dat voor het geval de overeenkomst op een andere grond dan onder k bedoeld wordt beëindigd, de wederpartij verplicht een geldsom te betalen, behoudens voor zover het betreft een redelijke vergoeding voor door de gebruiker geleden vermogensverlies;

m. dat de wederpartij verplicht tot het sluiten van een overeenkomst met de gebruiker of met een derde, tenzij dit, mede gelet op het verband van die overeenkomst met de in dit artikel bedoelde overeenkomst, redelijkerwijze van de wederpartij kan worden gevergd;

n. dat voor een overeenkomst als bedoeld in artikel 3 onder j een duur bepaalt van meer dan een jaar, tenzij de wederpartij de bevoegdheid heeft de overeenkomst telkens na een jaar op te zeggen;

o. dat de wederpartij aan een opzegtermijn bindt die langer is dan drie maanden of langer dan de termijn waarop de gebruiker de overeenkomst kan opzeggen;

p. dat voor de geldigheid van een door de wederpartij te verrichten verklaring een strengere vorm dan het vereiste van een onderhandse akte stelt.

Artikel 5. 1. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen de bepalingen van artikel 4 onder a-p worden gewijzigd, kan hun toepassingsgebied worden beperkt en kunnen ook bedingen in algemene voorwaarden die worden gebruikt in overeenkomsten waarop artikel 4 niet van toepassing is, aan het in dat artikel bedoelde vermoeden worden onderworpen.

2. Alvorens een voordracht tot vaststelling, wijziging of intrekking van een maatregel als bedoeld in het eerste lid te doen, hoort Onze Minister van Justitie de naar zijn oordeel representatieve organisaties van hen die bij het sluiten van de overeenkomsten waarop de maatregel betrekking heeft, algemene voorwaarden plegen te gebruiken en van hen die bij die overeenkomsten als hun wederpartij plegen op te treden.

3. Een besluit als in het vorige lid bedoeld wordt zodra het is vastgesteld toegezonden aan de voorzitters van de beide Kamers van de Staten-Generaal. Een dergelijk Besluit treedt niet in werking dan nadat twee maanden zijn verstreken sinds de datum van uitgifte van het Staatsblad waarin het is geplaatst.

4. De artikelen 3 en 4 zijn niet van toepassing voorzover een rechtspersoon als bedoeld in artikel 6 lid 2 aan de gebruiker van de algemene voorwaarden of aan diens organisatie die het gebruik ervan bevordert, heeft verklaard een bepaald daarin vermeld beding niet onredelijk bezwarend te achten; in dit geval geldt voor de bedingen, vastgesteld krachtens het eerste lid, evenmin het aldaar bedoelde vermoeden. De bevoegdheid om een verklaring met de in de vorige zin bedoelde werking af te leggen, komt slechts toe aan rechtspersonen die bij algemene maatregel van bestuur zijn aangewezen. Op een verklaring is artikel 6 lid 2, tweede zin, van overeenkomstige toepassing; zij heeft slechts werking voor nadien gesloten overeenkomsten.

Artikel 6. 1. Op vordering van een rechtspersoon als bedoeld in het volgende lid kunnen bepaalde bedingen in bepaalde algemene voorwaarden onredelijk bezwarend worden verklaard; de artikelen 2 lid 2 onder a, 3 en 4 zijn van overeenkomstige toepassing. De vordering kan worden ingesteld tegen degene die de algemene voorwaarden in overeenkomsten gebruikt of zal gebruiken of die het gebruik daarvan bevordert.

2. De vordering komt toe aan rechtspersonen met volledige rechtsbevoegdheid die ten doel hebben de behartiging van belangen van personen die een beroep of bedrijf uitoefenen of van eindgebruikers van niet voor een beroep of bedrijf bestemde goederen of diensten. Zij kan slechts betrekking hebben op algemene voorwaarden die worden gebruikt of bestemd zijn te worden gebruikt in overeenkomsten met personen wier belangen door de rechtspersoon worden behartigd.

3. De eiser is niet ontvankelijk indien niet blijkt dat hij, alvorens de vordering in te stellen, de gebruiker of, in het geval bedoeld in artikel 1003 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering, de aldaar bedoelde vereniging, de gelegenheid heeft geboden om in onderling overleg de algemene voorwaarden zodanig te wijzigen dat de bezwaren die grond voor de vordering zouden opleveren, zijn weggenomen. Een termijn van zes maanden na schriftelijke kennisgeving van de bezwaren is daartoe in elk geval voldoende.

4. Aan een rechtspersoon komt geen vordering toe terzake van bedingen in algemene voorwaarden ten aanzien waarvan hij een verklaring als bedoeld in artikel 5 lid 4 heeft afgelegd.

Artikel 7. 1. Het Gerechtshof te 's-Gravenhage is bij uitsluiting bevoegd tot kennisneming van vorderingen als in het vorige artikel bedoeld.

2. De in het vorige artikel bedoelde rechtspersonen hebben de bevoegdheden, geregeld in de artikelen 285 en 376 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering; artikel 379 van dat wetboek is niet van toepassing.

3. Op vordering van de eiser kan aan de uitspraak worden verbonden

a. een verbod van het gebruik van de door de uitspraak getroffen bedingen of van het bevorderen daarvan;

b. een gebod om een aanbeveling tot het gebruik van deze bedingen te herroepen;

c. een veroordeling tot het openbaar maken of laten openbaar maken van de uitspraak, zulks op door de rechter te bepalen wijze en op kosten van de door de rechter te bepalen aan te geven partij of partijen.

4. De rechter kan in zijn uitspraak aangeven op welke wijze het onredelijk bezwarend karakter van de door het verbod getroffen bedingen kan worden weggenomen.

5. Geschillen terzake van de tenuitvoerlegging van de in lid 3 bedoelde veroordelingen, alsmede van de veroordeling tot betaling van een dwangsom, zo deze is opgelegd, worden bij uitsluiting door het Gerechtshof te 's-Gravenhage beslist.

Artikel 8. 1. Op vordering van een of meer van degenen tegen wie de in artikel 6 lid 1 bedoelde uitspraak is gedaan, kan de rechter die uitspraak wijzigen of opheffen op grond dat zij tengevolge van een wijziging in de omstandigheden niet langer gerechtvaardigd is. De vordering wordt ingesteld tegen de rechtspersoon op wiens vordering de uitspraak was gedaan.

2. Indien de rechtspersoon op wiens vordering de uitspraak was gedaan, is ontbonden, wordt de zaak met een verzoekschrift ingeleid. Voor de toepassing van artikel 429f lid 1 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering worden rechtspersonen als bedoeld in artikel 6 lid 2 als belanghebbenden aangemerkt.

3. Artikel 7 leden 1, 2, 3 onder c en 5 is van overeenkomstige toepassing.

4. De vorige leden zijn niet van toepassing voor zover de uitspraak betrekking had op een beding als bedoeld in artikel 3.

Artikel 9. Een beding in algemene voorwaarden dat door degene jegens wie een verbod tot gebruik ervan is uitgesproken, in strijd met het verbod in een overeenkomst wordt opgenomen, is vernietigbaar. Artikel 2 leden 3–5 is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 10. Een beroeps- of bedrijfsmatig handelende derde kan geen beroep doen op een beding in een overeenkomst met een partij die terzake van de goederen of diensten waarop die overeenkomst betrekking heeft, overeenkomsten met haar afnemers heeft gesloten (gebruiker), voorzover een beroep op dat beding onredelijk zou zijn wegens zijn nauwe samenhang met een beding in laatstbedoelde overeenkomsten, dat krachtens deze afdeling is vernietigd of door een uitspraak als bedoeld in artikel 6 lid 1 is getroffen.

2. Is tegen de gebruiker een vordering als bedoeld in artikel 6 lid 1 ingesteld, dan is hij bevoegd de derde in het geding te roepen teneinde voor recht te horen verklaren dat een beroep als bedoeld in het vorige lid onredelijk zou zijn. Artikel 7 leden 2, 3 onder c, 4 en 5 alsmede de artikelen 68, 69 en 73 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering zijn van overeenkomstige toepassing.

3. Op de uitspraak is artikel 8 leden 1–3 van overeenkomstige toepassing.

4. Op eerdere overeenkomsten met betrekking tot de voormelde goederen en diensten zijn de leden 1–3 van overeenkomstige toepassing.

Artikel 11. 1. Deze afdeling is niet van toepassing op arbeidsovereenkomsten of op collectieve arbeidsovereenkomsten.

2. De artikelen 3–5 zijn niet van toepassing op overeenkomsten tot vervoer van zaken of personen, noch op de overeenkomst bedoeld in de tweede afdeling van de vijfde titel van het eerste Boek van het Wetboek van Koophandel.

Artikel 12. Van de artikelen 1–10 of van de bepalingen van de in artikel 5 lid 1 bedoelde algemene maatregelen van bestuur kan niet worden afgeweken. Artikel 2 lid 5 is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 13. 1. Op overeenkomsten tussen partijen die handelen in de uitoefening van een beroep of bedrijf en die beide hun hoofdvestiging in Nederland hebben, is deze afdeling van toepassing, ongeacht het recht dat de overeenkomst beheerst.

2. Op overeenkomsten tussen partijen die handelen in de uitoefening van een beroep of bedrijf en die niet beide hun hoofdvestiging in Nederland hebben, is deze afdeling niet van toepassing, ongeacht het recht dat de overeenkomst beheerst.

ARTIKEL III

In de Wet op de rechterlijke organisatie wordt na artikel 66 een nieuw artikel 67 ingevoegd, luidende als volgt:

Artikel 67. Het Gerechtshof te 's-Gravenhage neemt in eerste aanleg en in het hoogste ressort, behoudens de voorziening in cassatie, kennis van de vorderingen bedoeld in de artikelen 6.5.2A.6 en 6.5.2A.8 van het Burgerlijk Wetboek.

ARTIKEL IV

Het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering wordt als volgt gewijzigd:

A. Aan artikel 4 wordt het navolgende toegevoegd:

13° Ten aanzien van hen die algemene voorwaarden gebruiken waarin onredelijk bezwarende bedingen voorkomen, indien ingevolge het bepaalde in artikel 1003 onder 1° hun naam en woonplaats niet afzonderlijk in het exploit worden vermeld: aan de persoon of in het parket van de procureur-generaal bij het gerecht waar de zaak aanhangig wordt gemaakt, is of laatstelijk was, terwijl een uittreksel van het exploit ten spoedigste zal worden bekend gemaakt in een landelijk dagblad onder vermelding van de naam en het adres van de deurwaarder van wie afschrift van het exploit verkregen kan worden.

B. Aan artikel 9 wordt een derde lid toegevoegd, luidende:

In het geval in artikel 4 onder 13° uitgedrukt zal de termijn van dagvaarding zijn tenminste een maand.

C. Aan het Derde Boek wordt een Twaalfde Titel toegevoegd, luidende:

TWAALFDE TITEL. VAN RECHTSPLEGING IN ZAKEN BETREFFENDE ONREDELIJK BEZWARENDE BEDINGEN IN ALGEMENE VOORWAARDEN

Artikel 1003. Bij vorderingen als bedoeld in de artikelen 6.5.2A.6 en 6.5.2A.8 van het Burgerlijk Wetboek kan als volgt worden afgeweken van het bepaalde in artikel 5, eerste lid:

1° Een exploit dat bestemd is zowel voor een vereniging die ten doel heeft de behartiging van belangen van personen die een beroep of bedrijf uitoefenen, alsook voor de leden van deze vereniging, alsmede een exploit dat bestemd is voor de gewezen leden van een in eerste aanleg mede-gedagvaarde, doch inmiddels ontbonden vereniging als hiervoor bedoeld, behoeft de naam en de woonplaats van deze leden of gewezen leden niet afzonderlijk te vermelden.

2° Een exploit dat wordt uitgebracht zowel ten verzoeken van een vereniging die ten doel heeft de behartiging van belangen van personen die een beroep of bedrijf uitoefenen, alsook ten verzoeken van de leden van deze vereniging, alsmede een exploit dat wordt uitgebracht ten verzoeken van de gewezen leden van een in eerste aanleg mede-gedagvaarde, doch inmiddels ontbonden vereniging als hiervoor bedoeld, behoeft de voornaam, de naam en de woonplaats van deze leden of gewezen leden niet afzonderlijk te vermelden.

Artikel 1004. Een verzoekschrift als bedoeld in artikel 6.5.2A.8, tweede lid, van het Burgerlijk Wetboek, dat wordt ingediend namens of mede namens de leden van een vereniging die ten doel heeft de behartiging van belangen van personen die een beroep of bedrijf uitoefenen, dan wel namens of mede namens de gewezen leden van een in eerste aanleg mede-gedagvaarde, doch inmiddels ontbonden vereniging als hiervoor bedoeld, behoeft, in afwijking van het bepaalde in artikel 429d, de voornamen, de naam en de woonplaats of het werkelijk verblijf van deze verzoekers niet afzonderlijk te vermelden.

Artikel 1005. In geval van een vordering als bedoeld in artikel 6.5.2A.6 van het Burgerlijk Wetboek gelden, indien de in artikel 1003 onder 1° bedoelde

gegevens niet in het exploit worden vermeld, naast het bepaalde in artikel 4 onder 13° en artikel 9, derde lid, de navolgende bijzondere voorzieningen:

1° Indien de vereniging of tenminste een van haar leden, dan wel tenminste een der gewezen leden van de ontbonden vereniging verschijnt, is ten aanzien van de niet verschenen leden of gewezen leden artikel 79, eerste lid, niet van toepassing.

2° Het beroep in cassatie kan slechts worden ingesteld door degenen die in eerste aanleg verschenen zijn.

Artikel 1006. Bovendien gelden ingeval van een vordering of verzoek als bedoeld in de artikelen 6.5.2A.6 en 6.5.2A.8 van het Burgerlijk Wetboek, indien de in de artikelen 1003 en 1004 bedoelde gegevens niet in het exploit of in het verzoekschrift werden vermeld, de navolgende bijzondere voorzieningen:

1° De artikelen 56 en 57, alsmede artikel 429k, tweede lid, laatste volzin, worden toegepast als vormden de hiervoor bedoelde vereniging en haar leden, onderscheidenlijk de gewezen leden van een ontbonden vereniging, tezamen één partij. Niet verschenen leden of gewezen leden worden niet in de kosten van het geding verwezen.

2° Op vordering onderscheidenlijk verzoek van ieder der partijen kan de rechter, indien gerede twijfel bestaat of de wederpartij voor de proceskosten voldoende verhaal zal bieden, in elk stadium van de procedure bevelen dat terzake van de betaling der proceskosten zekerheid wordt gesteld.

ARTIKEL V

Afdeling 6.5.2A is mede van toepassing op overeenkomsten die voor het tijdstip van inwerkingtreding van deze wet zijn gesloten, met uitzondering van de artikelen 2, eerste lid en tweede lid, onder b, 3 en 4. De vernietiging van bedingen in zodanige overeenkomsten op grond van artikel 2, eerste lid, onder a, heeft geen terugwerkende kracht.

ARTIKEL VI

Deze wet treedt in werking op een door Ons te bepalen tijdstip.

Lasten en bevelen, dat deze in het Staatsblad zal worden geplaatst, en dat alle ministeriële departementen, autoriteiten, colleges en ambtenaren, wie zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven

De Minister van Justitie,

De Staatssecretaris van Economische Zaken,